

УДК 336.71(045)

Гнидюк І.В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансівВінницького торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

Розглянуто організаційний та економічний механізми як передумову створення єдиного організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку, охарактеризовано його системні складові. Визначено основні інструменти організаційно-економічного механізму, що забезпечують ефективне управління установою та запропоновано заходи щодо покращення функціонування механізму діяльності банків з орієнтацією на підвищення їх прибутковості. Побудована структурну модель організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку й охарактеризовано його основні складові.

Ключові слова: механізм, організаційно-економічний механізм, ефективне управління банком, інструменти ефективного управління, управління фінансовою стійкістю, інформаційне поле.

Гнидюк И.В. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОСТРОЕНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БАНКА

Рассмотрены организационные и экономические механизмы как предпосылку к созданию единого организационно-экономического механизма обеспечения эффективности деятельности банка, охарактеризованы его системные составляющие. Определены основные инструменты организационно-экономического механизма, которые обеспечивают эффективное управление учреждением и предложены меры по улучшению функционирования механизма деятельности банков с ориентацией на повышение их доходности. Построенная структурная модель организационно-экономического механизма обеспечения эффективности деятельности банка и охарактеризованы его основные составляющие.

Ключевые слова: механизм, организационно-экономический механизм, эффективное управление банком, инструменты эффективного управления, управления финансовой устойчивостью, информационное поле.

Hnydyuk I.V. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF CONSTRUCTION ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISMS TO ENSURE EFFICIENCY OF THE BANK

Considered organizational and economic mechanisms as a prerequisite to the establishment of a single organizational-economic mechanism to ensure the effectiveness of the bank described its system components. The basic tools of organizational-economic mechanism to ensure the effective management of the institution and proposed measures to improve the functioning of the banks activities with a focus on increasing their profitability. Build structural model of organizational-economic mechanism to ensure the effectiveness of the Bank and describes its main components.

Keywords: mechanism, organizational and economic mechanism, effective management of bank instruments effective management, financial stability, the information field.

Постановка проблеми. В умовах нестійкої економічної ситуації, яка склалась у країні, ефективність діяльності банків значно залежить від змін, що відбуваються в зовнішньому середовищі. Це зумовлює потребу в розробленні й застосуванні науково обґрунтованих організаційно-економічних механізмів управління банківськими структурами, що спроможні гнучко та швидко реагувати на зміни в ринковому середовищі. Досить актуальними в умовах сьогодення є питання, пов'язані з забезпеченням ефективності діяльності банків за умов значного зростання конкуренції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями питань розвитку банківської діяльності і, відповідно, підвищення ефективності діяльності банків займалися такі вчені, як З.М. Васильченко, П.Є. Житній, В.В. Тищенко, Ю.Ю. Присяжнюк, Н.Н. Шпанковська, В.А. Шпачук, А.А. Мещеряков, О.В. Лаврушин, С.О. Подвігін, О.О. Примостка, О.Й. Шевцова, І.М. Бікбов, А.В. Буряк, Н.Р. Галайко та ін., прикладні розробки яких створюють значний науковий і практичний інтерес і потребують спеціальних досліджень.

Проте зміни останніх років вимагають перегляду наявних положень щодо управління банківською діяльністю й розроблення нових підходів до управління ефективністю діяльності банківських установ з урахуванням не лише реальної ситуації, а й також перспектив їх розвитку.

Метою цієї статті є обґрунтування теоретичних і методичних положень, розроблення певних практичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Механізм, як категорія, виступає інструментом, що забезпечує поступальний розвиток об'єкта, на який спрямовується руйнівна сила чинників зовнішнього середовища. Зміст і структура механізму змінюються у процесі розвитку суспільного виробництва, внаслідок чого механізм має бути адекватним рівню розвитку продуктивних сил.

У найзагальнішому значенні під механізмом розуміється внутрішній устрій, система чого-небудь, а також сукупність станів і процесів, що складають яке-небудь явище.

Багато авторів, надаючи своє тлумачення категорії «механізм», висвітлюють тільки складові цієї складної категорії. Її трактування здійснюється з наголосом на тих або інших аспектах механізму, проте всі дослідники погоджуються, що механізм виступає складною, багатоплановою системою. У результаті з'являється необхідність визначення чіткої мети досліджуваної системи і також розробки дієвого механізму для її досягнення, адекватного цій системі. Одночасно з'являється необхідність у вдосконаленні наявних механізмів, доповненні їх новими важелями, аби досягати поставлених цілей.

Отож з точки зору організації банківської діяльності й з урахуванням поставленої мети – забезпечення прибутковості – головним і першочерговим правилом на сьогодні для ефективної роботи банків має стати гарантування одержання прибутку від усього спектру робіт. У контексті саме цієї вимоги й повинен будуватися сучасний механізм діяльності банку.

На сьогодні цей механізм розглядаємо як механізм організаційно-економічний, що являє собою сукупність організаційних заходів, спрямованих на дотримання й ефективне використання економічних законів і важелів, аби досягти поставленої мети [5].

В економічній літературі синонімами терміна «організаційно-економічний механізм» використовують такі: «економічний механізм», «організаційний механізм», «господарський механізм», «механізм управління».

Базовий у системі господарського механізму – економічний механізм, який діє через економічні інтереси як усвідомлені матеріальні потреби людей і містить комплекс економічних способів, важелів, методів, нормативів, показників, з допомогою яких реалізуються об'єктивні економічні закони.

Економічний механізм являє собою інтегровану, багаторівневу систему методів і форм господарювання. Це своєрідна система економічних методів, направлених на забезпечення функціонування й підвищення ефективності виробничої системи; додатково це також комплекс взаємопов'язаних і впорядкованих заходів, що реалізуються завдяки різним методам господарювання й забезпечують раціональне протікання економічних процесів; також це підсистема оцінювання й аналізу видів діяльності, підсистема контролю, планування, мотивації і стимулювання [1].

Функціонування банку як системи господарюючих елементів (підрозділів) забезпечується через його внутрішній економічний механізм.

Структура цього механізму визначається через таке:

- організаційно-технічну систему чи формування вертикальних зв'язків між адміністративним центром й підрозділами й горизонтальних зв'язків між самими підрозділами;
- систему контролю, оцінювання та планування діяльності підрозділів;
- мотиваційний механізм функціонування;
- встановлення матеріальної відповідальності підрозділів [7].

Як і система, внутрішній економічний механізм установи будується за дотримання чітко визначених і науково обґрунтованих принципів:

- принцип цільової сумісності й зосередженості передбачає утворення цілеспрямованої системи управління, де всі її ланки утворюють єдиний механізм, націлений на вирішення загального завдання;
- принцип безперервності й надійності полягає в утворенні таких технічних та організаційно-господарських умов, при яких забезпечується стійкість і безперервність заданого режиму роботи.
- принцип пропорційності, планомірності й динамізму означає, що система управління має бути націлена на вирішення і поточних, і довгострокових завдань розвитку банку. Ця система пов'язує в часі дії людей, кількість і якість наданих послуг, кількість необхідних ресурсів;
- демократичний принцип – ґрунтується на принципах і методах суспільного поділу праці [8].

Підготовка рішення й відповідальність за його реалізацію на практиці мають покладатися на той орган, що:

1) краще, ніж інші, інформований про стан справ на окремому об'єкті;

2) найбільш зацікавлений у здійсненні й високій ефективності рішень;

3) може нести юридичну, матеріальну, адміністративну відповідальність за якість прийнятих рішень та повноту їх реалізації;

Наявність принципу ефективності управління пов'язане з існуванням багатоваріантних шляхів досягнення однієї мети. Банк завжди перебуває в процесі пошуку ефективних рішень, направлених на покращення організації діяльності й надання конкурентоспроможних послуг.

Щодо організаційного механізму, то його трактування можна виразити як перелік певних складових елементів, що в сукупності створюють організаційну основу окремих процесів та явищ. На сьогодні одні автори трактують організаційний механізм як сукупність процесів, які відбуваються в організації, інші – як етапи життєвого циклу організації, треті – як основні норми, правила що діють у межах організації [3].

Найбільш точно поняття організаційного механізму виражено Д.Н. Дударевим, він стверджує, що це – комплекс організаційних форм і методів, які забезпечують формування, розвиток й, відповідно, удосконалення виробничої системи. З іншого боку, це цілісний комплекс причинно-наслідкових зв'язків, що сприяють доцільному перетворенню вихідної ситуації в кінцеву (пов'язану з метою, що досягається).

Узагальнивши все вищезазначене, поняття «організаційний механізм» набуває такого вигляду: організаційний механізм – це сукупність усіх правил і норм, що циркулюють в організації, і разом з цим усі господарські процеси, які організація здійснює для досягнення основної мети діяльності.

Як будь-яка система, організаційно-економічний механізм повинен будуватися та діяти відповідно до основних принципів:

- невід'ємності, який означає, що механізм складається із взаємозалежних складових і, відповідно, функціонування кожної з них базується на інших підсистемах і загалом на всій економіці;
- комплексного підходу до здійснення, активності та гнучкості;
- оптимального співвідношення державного регулювання й самоуправління;
- максимального використання матеріальних, інтелектуальних, фінансових ресурсів задля реалізації цілей;
- адитивності та неперервності стратегічного партнерства [5].

Організаційно-економічний механізм банку є результатом дії системи внутрішніх і зовнішніх чинників функціонування й розвитку банку, де відображається складна система різноманітних економічних відносин. Разом з тим зі свого якісного боку він виступає і визначальним фактором успішності, будучи інструментом досягнення поставленої мети [6].

З якісного боку цей механізм включає організаційні важелі, що забезпечують ефективний розвиток економічної системи й дієвість економічних законів. Тому якість організаційної складової цього механізму визначає його рівень адекватності відповідній економічній системі.

У свою чергу він діє на макро- та мікрорівні. На макрорівні механізм включає ринкові механізми саморегуляції та систему державного регулювання діяльності банків (законодавча база, рівень податкового обліку, політичні взаємовідносини країн, напрям політики держави). На даному рівні ефективність механізмів

му частково корегується загальносвітовими тенденціями та впливами. Водночас він взаємодіє з механізмами мікрорівня, якими є індивідуальні внутрібанківські механізми й фактори впливу (рівень зв'язків банку з іншими суб'єктами ринкової інфраструктури, розвиненість і міцність взаємовідносин із державою, якість співробітництва з кредиторами, дебіторами, клієнтами).

Узагалі організаційно-економічний механізм управління є не тільки однією з умов подолання кризових явищ у реальному секторі підприємства, а й необхідною передумовою його успішної діяльності [1].

Цей механізм управління містить у собі такі компоненти, як: принципи й завдання, методи, форми й інструменти, організаційну структуру управління банком та його персонал, інформацію та засоби її обробки.

Отже, як організаційно-економічний механізм потрібно розглядати комплексну систему, яка складається з системи забезпечення, функціональної й цільової системи, що містять певну сукупність організаційних та економічних важелів, котрі впливають на організаційні й економічні параметри системи управління банком з метою забезпечення ефективності діяльності й отримання конкурентних переваг.

Підсумовуючи вищезазначені підходи до поняття та більш повного розуміння організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку, побудуємо структурну модель організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності (рис. 1).

Система забезпечення складається з підсистем ресурсного, правового, нормативно-методичного, технічного, наукового, інформаційного забезпечення.

Організаційно-економічний механізм банку вклю-

чає такі основні функціональні підсистеми: організації, планування, мотивації, контролю і також регулювання.

Цільова система містить у собі цілі й основні результати діяльності банку й разом з цим критерії вибору й оцінювання досягнення окремих цілей та результатів роботи банку.

Зміст кожної з даних систем і кількість підсистем у кожній з них залежать від сфери й масштабів діяльності банку, його типу, масштабу впливу зовнішнього середовища та результатів роботи банку й інших факторів.

Для забезпечення конкурентоспроможності та закріплення на ринку банку потрібно завжди працювати в напрямі забезпечення ефективного управління, що має базуватися на забезпеченні поєднання зовнішньої і внутрішньої ефективності управління. Зовнішня ефективність характеризується ступенем досягнення цілей і ступенем виконання планів діяльності. Внутрішня – може бути охарактеризована з допомогою показників фінансової, економічної, ресурсної ефективності й показників, що характеризують соціальний ефект від роботи установи.

Тому як складова організаційно-економічного механізму механізм забезпечення ефективності є як спроможність організації забезпечити прибутковість і тривалість успішної діяльності й розвитку банку на основі створення й реалізації оптимальних стратегій, які мають забезпечити не тільки якийсь ефект, результат, а й гнучкість та адаптивність системи управління, конкурентоспроможність діяльності банку загалом [8].

Цей механізм забезпечення ефективності діяльності банку визначається не тільки факторами зовнішнього середовища, оскільки передусім ефек-

тивність залежить від дій персоналу в процесі діяльності організації, в процесі реалізації розроблених планів і програм розвитку, в процесі досягнення певних цілей. Тобто, ефективність діяльності залежить від адекватності обраних стратегій цілям організації, оптимальності процесів реалізації стратегій, мотивації персоналу на досягнення цілей, кваліфікації персоналу, технології та стилю управління.

Разом з цим кожен банк повинен мати свій внутрішній механізм, він буде захищати його від потенційних помилок, порушень і втрат, сприятиме в досягненні поставлених цілей шляхом всебічної оцінки внутрішніх систем управління, ризик-менеджменту, контролю тощо.

Ефективність механізму багато в чому визначатиметься застосуванням розширеної системи моніторингу як зовнішнього, так і внутрішнього середовища банку. Відповідно, провідне місце в цьому процесі відводиться інформації, що випливає з такого:

- по-перше, організаційно-економічний механізм у

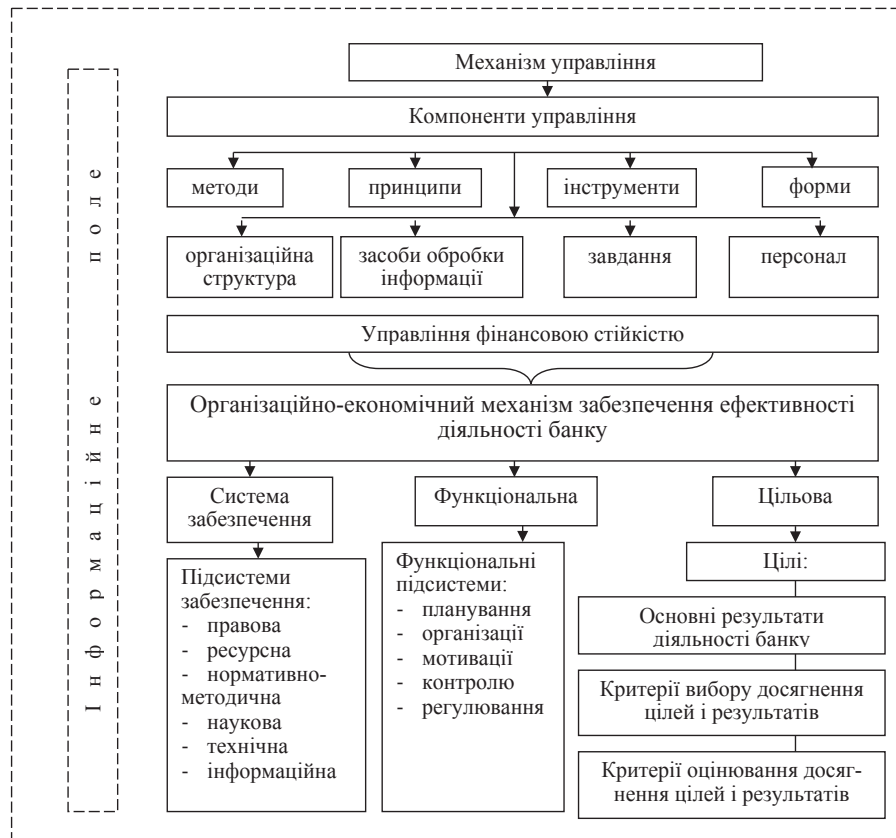

Рис. 1. Структурна модель організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку

загальному вигляді являє собою сукупність різноманітних процесів, послідовностей стану або частин деякої системи, порядку визначеної економічної діяльності;

- по-друге, зв'язок між зазначеними складовими здійснюється й підтримується завдяки інформації. Аналіз відповідних інформаційних образів і визначає основу прийняття певних рішень.

Організаційно-економічний механізм діятиме у межах певного банку даних щодо можливих напрямів ускладнення розвитку організації. Джерелом формування такого банку інформації є, з одного боку, результати аналізу зовнішнього середовища, виявлення пов'язаних з нею негативних тенденцій, з іншого – аналіз потенціалу банку і його діяльності, виявлення негативних внутрішніх тенденцій, слабких і сильних сторін банку. Далі зовнішні й внутрішні впливи утворюють деяке інформаційне поле, яке безпосередньо впливає на відповідні функціональні напрями організаційно-економічного механізму банку (рис. 2).

Тобто можна визначити, що інформаційне поле організаційно-економічного механізму ефективної діяльності банку – це сукупність певних складових, які визначаються сукупністю зовнішніх і внутрішніх впливів на різні функціональні напрями діяльності банку.

Інформаційне поле організаційно-економічного механізму діяльності банку складається з інформаційних образів, що утворюються в разі різновидів моніторингу певних напрямів діяльності банку: моніторингу фінансового стану банку; нормативно-законодавчої бази; структурної організації й соціального моніторингу.

Необхідно зазначити, що стійким є той банк, що може витримати граничний, максимальний рівень непередбачуваних втрат, при якому він зберігає стан ефективного функціонування. А стабільний розвиток, у свою чергу, означає спроможність банку з часом забезпечити зменшення даних втрат, належну швидкість їх подолання, створюючи цим можливості для досягнення та підвищення рівня стійкості.

Результативність функціонування вищезазначеного механізму залежатиме також і від ступеня впорядкованості його елементів, їх взаємодії і спрямованості щодо досягнення поставленої мети.

Складовими блоками механізму є такі: суб'єкти, об'єкт, процес управління фінансовою стійкістю банку, який включає такі елементи:

- а) методи управління (оцінка, планування, аналіз, контроль);
- б) інструменти управління.

Перший блок механізму охоплюватиме суб'єктів управління, тобто відповідальних осіб чи груп осіб, органів банківського регулювання, які уповноважені приймати управлінські рішення та вживати певні заходи щодо здійснення регулювання й контролю за всіма стадіями процесу управління фінансовою стійкістю банку.

Другий блок механізму вміщатиме об'єкт управління, яким є фінансова стійкість банку, що визначається через такі характеристики: 1) якість активів; 2) рівень капіталізації, платоспроможності й ліквідності; 3) якість зобов'язань; 4) рівень прибутковості; 6) якість управління активами й зобов'язаннями, капіталом, платоспроможністю, прибутковістю й ліквідністю; 7) рівень чутливості банку до різних ризиків і якість управління ними.

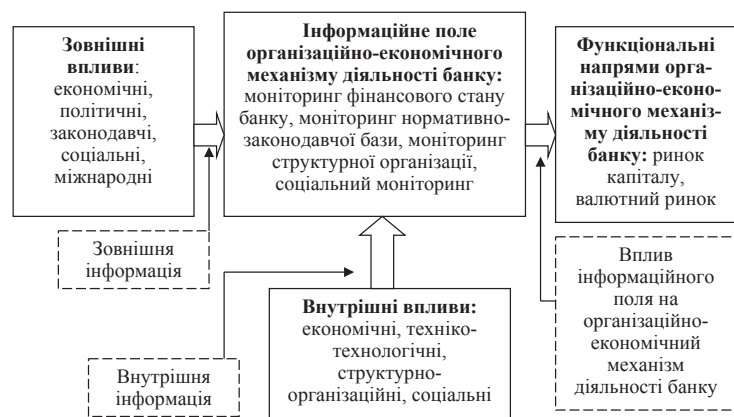

Рис. 2. Інформаційне поле організаційно-економічного механізму діяльності банку

Третій блок механізму представлений процесом управління фінансовою стійкістю банку, він має специфічні особливості й на макроекономічному, і на мікроекономічному рівнях. Процес управління передбачатиме застосування певних методів, основними з яких є такі:

1. Планування – визначає необхідність постановки цілей, визначення тактики та стратегії досягнення головної мети.
2. Аналіз основних елементів, які визначають стійкий фінансовий стан.
3. Оцінку й регулювання фінансової стійкості банків. Напрями оцінки фінансової стійкості: по-перше, пряме регулювання й обов'язкова оцінка; по-друге, саморегулювання й самостійна (ініціативна) оцінка.
4. Контроль – перевірка відповідності одержаних результатів запланованим показникам, оптимальні значення цих показників сприяють підвищенню рівня фінансової стійкості комерційного банку.

Висновки. Належне функціонування організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності банку через узгодження управлінських рішень і, відповідно, досягнення певних пропорцій між усіма його складовими компонентами забезпечить досягнення як стратегічних, так і тактичних фінансових цілей банку, сприятиме підвищенню рівня прибутковості, пониженьню ризиків, контролю та підтриманню ліквідності і платоспроможності на достатньому рівні, що позитивно вплине на забезпечення фінансової стійкості й підвищення ефективності діяльності банку.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Антонюк Р.Р. Структура організаційно-економічного механізму забезпечення прибутковості підприємств // Економічний простір. – 2008. – № 20/2. – С. 176–182.
2. Бондаренко А.В. Інформація як складова організаційно-економічного механізму адаптації підприємства // Науково-технічний збірник. – 2008. – № 52. – С. 73–79.
3. Бондарчук Л.В. Формування показників ефективності функціонування організаційної структури управління підприємством // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 5. – С. 138–141.
4. Довгань Л.Є. Формування організаційно-економічного механізму ефективного управління підприємством / Л.Є. Довгань, Г.О. Дукало // Економіка України. – 2011. – № 7. – С. 7–10.
5. Малицький А.А. Організаційно-економічний механізм управління підприємством: сутність та структура / А.А. Малицький // Рубрика «Соціум. Наука. Культура. Економіка». – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://intkonf.org>.
6. Пантелєєва Н.М. Організаційно-економічний механізм управління інноваціями банківської системи / Н.М. Пантелєєва //

Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013 – № 1(16) – С. 122–127.

7. Петрук І.Р. Фінансова стратегія як передумова успішного функціонування та розвитку банку / І.Р. Петрук // Вісник НУВГП університет водного господарства та природокористування :

збірник наукових праць. – Серія «Економіка». – Рівне : Вид-во НУВГП. – 2010. – Вип. 1(49). – С. 154–161.

8. Шарасвський Д.В. Методи оцінки ефективності діяльності банків / Д.В. Шарасвський // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 9. – С. 17–22.

УДК 336.71.025.13(043.3)

Гойванюк М.П.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту банківської діяльності

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

МОДЕЛІ ПОБУДОВИ СИСТЕМ БАНКІВСЬКОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ

У статті досліджено класичні моделі банківського регулювання й нагляду, а також запропоновано авторську класифікацію сучасних моделей банківського регулювання й нагляду. Розглянуто модель регулювання й нагляду за діяльністю фінансово-банківського сектора в ЄС. Вивчено діяльність Об'єднаного комітету європейських наглядових органів і Європейської ради з системних ризиків. Розглянуто створення в ЄС Європейського банківського союзу та єдиного наглядового механізму.

Ключові слова: банківський нагляд, банківське регулювання, нагляд у ЄС, моделі банківського регулювання та нагляду.

Гойванюк М.П. МОДЕЛИ ПОСТРОЕНИЯ СИСТЕМ БАНКОВСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И НАДЗОРА

В статье исследованы классические модели банковского регулирования и надзора, а также предложена авторская классификация современных моделей банковского регулирования и надзора. Исследована модель регулирования и надзора за деятельностью финансово-банковского сектора в ЕС. Изучена деятельность Объединенного комитета европейских надзорных органов и Европейского совета по системным рискам. Рассмотрено создание в ЕС Европейского банковского союза и единого надзорного механизма.

Ключевые слова: банковское регулирование, банковский надзор, надзор в ЕС, модели банковского регулирования и надзора.

Goivaniuk M.P. MODELS OF CONSTRUCTION OF BANKING REGULATION AND SUPERVISION

The paper studied classical models of banking regulation and supervision, also proposed the author's classification of modern models banking regulation and supervision. Analyzed the model regulation and supervision of the financial and banking sector in the EU. Analyzed the activities of the Joint Committee of the European Supervisory Authorities and the European Systemic Risk Board. We considered the creation of the European Union banking supervisor and single supervisory mechanism.

Keywords: banking regulation, banking supervision, supervision in the EU, models of bank regulation and supervision.

Постановка проблеми. Однією з важливих умов здійснення ефективного банківського нагляду є побудова моделі його організації, яка відповідала б рівню розвитку й потребам національного фінансового сектора.

У світовій практиці існують різні моделі інституційної побудови системи банківського нагляду. Важливою передумовою для ефективного виконання регулятивно-наглядовими органами поставлених перед ними завдань є наділення їх необхідними повноваженнями, які мають бути передбачені на законодавчому рівні, та чітко визначено відповідальності й цілі органів регулювання та нагляду.

Незважаючи на все різноманіття методів та інструментів банківського регулювання й нагляду, триває постійний пошук організаційних рішень, націлених на підвищення ефективності й оптимізацію наглядових процедур. На сьогодні в жодній країні світу немає моделі регулювання та нагляду, яку можна було б з упевненістю назвати панацеєю від фінансових криз. Жодна з моделей не ідеальна і не гарантує максимальної ефективності органу регулювання й нагляду, а отже, не може розглядатися як пріоритетна або оптимальна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблем банківського нагляду знайшли широке відображення в працях вітчизняних науковців, зокрема О. Барановського, О. Вовчак, Т. Гудзь, А. Мороза, В. Міщенко, С. Міщенко, С. Наумен-

кової, М. Пуховкіної, К. Раєвського, М. Савлука, О. Хаб'юка та багатьох інших.

Постановка завдання. Метою дослідження є поглиблення теоретичних засад банківського регулювання й нагляду на основі зарубіжного досвіду. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- дослідити класичні моделі банківського регулювання й нагляду і надати їх авторську класифікацію;
- розглянути модель регулювання й нагляду за діяльністю фінансово-банківського сектора в ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження. Світова практика наглядової роботи за банківською діяльністю нараховує більше ніж сто років. За цей час було відпрацьовано декілька моделей організації банківського регулювання й нагляду, вибір якої залежить від структури національної фінансової системи і визначається сукупністю чинників, різноманітність яких додає кожному з них неповторну національну специфіку.

Кожна система банківського регулювання й нагляду у світі має такі складові: орган, який виконує роль регулятора, функції та об'єкти регулювання. Ці три компоненти часто розглядаються як основні класифікаційні ознаки, за якими групують національні системи фінансового регулювання й нагляду. Класичним прикладом є групування національних систем фінансового регулювання та нагляду за ознакою «секторального охоплення», тобто з фокусуванням